

ABSENTISME I MALALTIES CRÒNIQUES

Autor: Maria Garí Font
Tutora: Margalida Vives Barceló

Índex

1. Introducció
2. Metodologia
3. Conceptualització
4. Marc legal
5. Causes i conseqüències
6. Tipologia
7. Absentisme a les Illes Balears
8. Alumnat amb problemes de salut
9. La veu dels professionals
10. Conclusions

Introducció

- Absentisme escolar → No és una problemàtica social i educativa - causes diverses

- Malalties cròniques

- Diabetis
- Epilèpsia
- Al·lèrgia

Entrevistes professionals

Treball preventiu

Metodologia

- Mètode deductiu

- SCOPUS, ERIC, Dialnet
- ResearchGates
- Pàgines Governes CCAA
- Llibres i legislacions

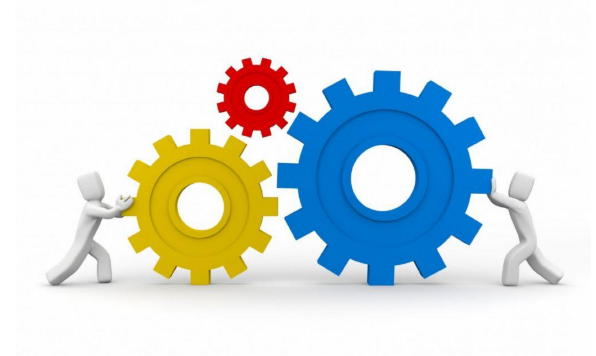
- Base de dades

- Entrevistes professionals

- Coordinadors absentisme i EOEP
- PTSC Inca i Manacor
- Aula Hospitalària i SAED

8 participants

gener i febrer 2018

Què és l'absentisme?

- Dret a l'educació → obligació (16 anys)
- Dificultat en determinar un marc conceptual → confusió entre els implicats i manca de polítiques de suport

- Absentisme escolar des de diferents perspectives:

FALTA D'ASSISTÈNCIA

- Moreno
- SAED
- Coronel, Díaz y Moreno
- Ribaya
- Llanas et al.,

Conceptualització

Absentisme → confusió amb altres conceptes com:

- No escolarització: no matriculació alumnat
- Escolarització tardana: escolarització en retard
- Abandonament escolar → fracàs escolar → absentisme
- Inassistència
 - Justificat
 - Irrellevant
- Treball en xarxa
 - Agents interns i externs

ÀMBIT INTERNACIONAL

- Declaració Universal Drets Humans → dret a l'educació
- Convenció sobre els Drets dels Nins → fomentar l'assistència
- Carta Europea Drets dels Nins

ÀMBIT NACIONAL

Marc legal

Lleis educatives	Aportacions
LOGSE (1990)	-Ensenyament bàsic, obligatori i gratuït fins als 16 anys. -Responsabilitat dels poders públics per assegurar accions igualitàries.
LOPEGCE (1995)	-Escolarització als alumnes amb necessitats educatives especials i recursos necessaris.
LOCE (2002)	-Responsabilitat dels pares que els seus fills assisteixen al centre escolar.
LOE (2006)	-Equitat i igualtat d'oportunitats. -Participació de les famílies en les decisions del centre
LOMCE (2013)	-Preocupació pel fracàs escolar i l'abandonament escolar.

Marc legal

ÀMBIT
AUTONÒMIC

*Protocol de Comunicació i Atenció dels Infants amb Problemes de Salut Crònics:

↓
Escolarització normalitzada

- Coordinació dels diferents agents (àmbit sanitari i educatiu)
- Signar CAPDI
- Registre GESTIB → Programa d'Alerta Escolar
- Cas de risc de l'infant
 - Cridar al 061
 - No deixar al nin sol
 - Informar a la família

Causes

Perspectiva multi causal:

→ Familiars, personals i educatives

Ingressos socioeconòmics

Malaltia

Alumne-centre

Birioukov (2017)

→ Pull factors and Push factors

fora de l'escola

dins de l'escola

L'alumne no pot assistir al centre per obligacions que ho impedeixen.

Són més difícils de controlar. L'alumne considera que anar a escola és avorrit.

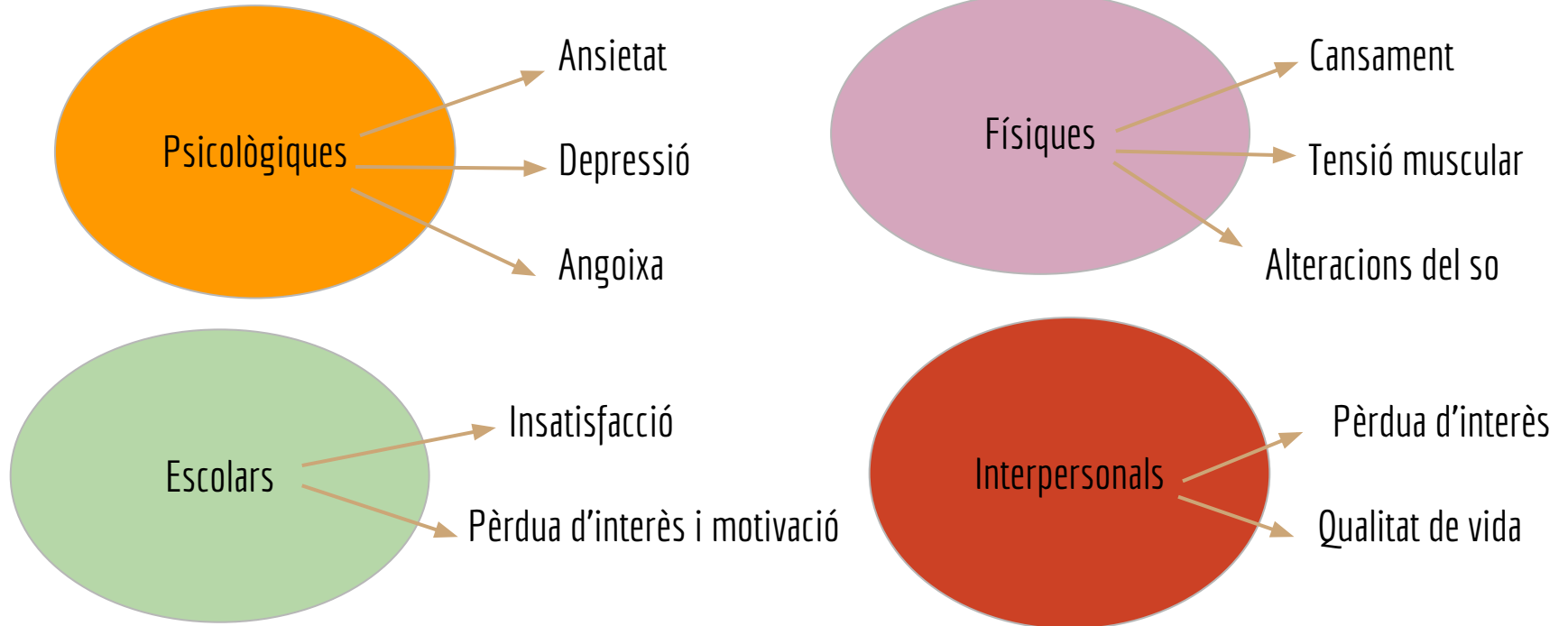

Whitney & Liu (2017)

Ribaya (2011)

Conseqüències

Tipologia

ABSENTISME ESCOLAR A EDUCACIÓ INFANTIL, EDUCACIÓ PRIMÀRIA I CENTRES D'EDUCACIÓ ESPECIAL		
TIPUS D'ABSENTISME	DIES (sense justificar)	OBSERVACIONS
ABSENTISME ESPORÀDIC	Alumnes que falten ocasionalment a classe, fins a 4 dies al mes.	Si aquestes faltes puntuals es tornen a repetir al mes següent, es tractaria d'un absentisme intermitent.
ABSENTISME INTERMITENT	Alumnes que falten setmanalment un o més dies, o aquell que falta més de 4 dies al mes.	El tutor ha d'iniciar el protocol d'absentisme. Si aquestes faltes són recurrents, es converteix en absentisme crònic.
ABSENTISME CRÒNIC	Alumnes que falten la meitat o més dies a classe, falten 10 o més dies al mes (segons els dies lectius del mes).	S'ha d'iniciar o continuar amb el protocol d'absentisme.

ABSENTISME ESCOLAR A EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I CENTRES D'EDUCACIÓ ESPECIAL		
TIPUS D'ABSENTISME	DIES (sense justificar)	OBSERVACIONS
ABSENTISME ESPORÀDIC	Alumnes que falten ocasionalment a classe, fins a 24 sessions lectives al mes.	Si aquestes faltes puntuals es tornen a repetir al mes següent, es tractaria d'un absentisme intermitent.
ABSENTISME INTERMITENT	Alumnes que setmanalment, acumulen més de 6 sessions lectives, o aquells que falten més de 24 sessions lectives al mes.	El tutor ha d'iniciar el protocol d'absentisme. Si aquestes faltes són recurrents, es converteix en absentisme crònic.
ABSENTISME CRÒNIC	Alumnes que falten més de 60 hores lectives al mes. Depèn dels dies lectius del mes en concret.	S'ha d'iniciar o continuar amb el protocol d'absentisme.

Absentisme a les Illes Balears

- Zona geogràfica → costa
- Major absentisme a secundària → diversitat
- Absentisme - Abandonament escolar - Precarietat laboral

Alumnat amb problemes de salut

DIABETIS

- Elevats nivells de glucosa a la sang
- Diabetis mellitus tipus 1 i 2
- Insulina
- Síntomes
 - Ganes de beure i orinar
 - Marejos i vòmits
 - Canvis de caràcter
- Clima de confiança positiu i tranquil

EPILEPSIA

- Crisi epilèptica
- Causes → factor familiar
- Tractament → dieta específica
- Protecció, seguretat i benestar de l'infant

Alumnat amb problemes de salut

AL·LÈRGIA

- Pol·len
- Plantes
- Àcars
- Animals
- Olors

- Evitar contacte amb la substància
- Medicació pertinent
- Programes i assessorament de l'asma

- Alteració del sistema immunològic

- Al·lèrgia \neq Asma

- Tipus d'al·lèrgia

- Síntomes \rightarrow dificultat en respirar i tos

- Conèixer les pautes a seguir. Acompanyament de l'alumne en tot moment

La veu dels professionals

Entrevistes realitzades als professionals de l'àmbit

- Coordinadors absentisme
- PTSC
- SAED i Aula Hospitalària

Absentisme **≠** Faltar a classe

Perfil de persona absentista → Infravaloració a l'escola i sobreprotecció

Factors
socials i
familiars

La veu dels professionals

→ Actuacions: → Protocol d'absentisme

→ Canvi de model educatiu

Motivació i interès de l'alumne → emocions

→ Augment de recursos humans

→ Alumne amb malaltia crònica no es absentista

Control i supervisió del Aula Hospitalària i SAED

- Tutor -> Cap d'estudis -> PTSC
- PREVENCIÓ

Motivació i interès

Conclusions

- Diferents conceptualitzacions absentisme
- Múltiples causes
- Investigacions i recerques
 - Concisar marc teòric
- Treball en xarxa amb les famílies
 - Participació de les famílies amb fills absentistes

Conclusions

Propostes de futur:

→ Treballar des de la prevenció

↓
metodologies actives

→ Cohesió de grup → fàcil adaptació de l'alumne amb malaltia crònica

→ Activitats → importància d'assistir al centre

educar
és facilitar
les condicions
perquè
els nens i nenes
puguin ser qui
ja són.

GRÀCIES

Maria Garí Font

